

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(1)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของการศึกษา	1
2. ขอบเขตของการศึกษา.....	4
3. วัตถุประสงค์การศึกษา	5
4. สมมุติฐานการศึกษา	6
5. วิธีดำเนินการศึกษา.....	7
6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา	8
2. ปัญหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับชนิดพันธุ์ต่างถิ่น.....	9
1. ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับชนิดพันธุ์ต่างถิ่น	9
1.1 ชนิดพันธุ์ต่างถิ่น.....	9
1.1.1 ความหมายของชนิดพันธุ์ต่างถิ่น.....	10
1.1.2 การเข้ามาของชนิดพันธุ์ต่างถิ่น	13
(1) การเข้ามาโดยมนุษย์	13
(1.1) การเข้ามาด้วยความตั้งใจ	13
(1.2) การเข้ามาด้วยความไม่ตั้งใจ	14

(2) การเข้ามาโดยธรรมชาติ	14
1.1.3 ประโยชน์ของชนิดพันธุ์ต่างถิ่น	15
(1) ด้านเศรษฐกิจ	15
(2) ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ.....	18
(3) ด้านการผลิต พัฒนา และอนุรักษ์ทรัพยากรอาหาร	18
(4) ด้านการแพทย์	19
(5) ด้านอื่นๆ	19
1.1.4 ความสามารถในการตั้งตัวของชนิดพันธุ์ต่างถิ่น.....	20
1.1.5 ขั้นตอนการปรับตัวของชนิดพันธุ์ต่างถิ่น.....	21
1.2 การรุกรานของชนิดพันธุ์ต่างถิ่น.....	22
1.2.1 ความหมายของชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน	22
1.2.2 องค์ประกอบของชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน.....	24
1.2.3 สาเหตุของการรุกรานโดยชนิดพันธุ์ต่างถิ่น.....	25
1.2.4 ผลกระทบจากการรุกรานของชนิดพันธุ์ต่างถิ่น	25
(1) ความเสียหายต่อระบบนิเวศ.....	26
(2) ความเสียหายต่อชนิดพันธุ์ในท้องถิ่น.....	29
(3) ความเสียหายต่อความหลากหลายทางพันธุกรรม.....	33
(4) ความเสียหายทางเศรษฐกิจ	33
2. สาเหตุของปัญหาในการจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่น.....	36
2.1 ความไม่อาจคาดหมายได้.....	36
2.2 การเข้ามาของชนิดพันธุ์ต่างถิ่น	36
2.3 การติดตามตรวจสอบภายหลังจากการเข้ามา	37
2.4 การบรรเทาผลกระทบและเยียวยาความเสียหาย	37
3. หลักการในการจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่นตามอนุสัญญาว่าด้วย	
ความหลากหลายทางชีวภาพ	39

1. ประวัติความเป็นมาของอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ	39
1.1 ความเป็นมา	39
1.2 การยกร่างอนุสัญญา	42
2. ลักษณะของอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ	
ที่เกี่ยวข้องกับชนิดพันธุ์ต่างถิ่น	43
2.1 การบังคับใช้อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ	43
2.2 สถานะของอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ	44
2.3 ขอบเขตพื้นที่ใช้บังคับ	45
2.4 สิทธิ และหน้าที่ของประเทศภาคี	46
2.5 ความสำคัญของชนิดพันธุ์ต่างถิ่นภายใต้อนุสัญญาว่าด้วย ความหลากหลายทางชีวภาพ	47
3. การดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับชนิดพันธุ์ต่างถิ่นตามมาตรา 8 (h) ภายหลังจากอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพมีผลบังคับใช้ ...	49
4. หลักการตามอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ในการจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่น	54
4.1 หลักการแนวทางสำหรับการป้องกันการเข้ามาและบรรเทาผลกระทบ ของชนิดพันธุ์ต่างถิ่น	54
4.1.1 หลักการทั่วไป	55
4.1.2 หลักการป้องกัน	61
4.1.3 หลักการนำเข้าชนิดพันธุ์	63
4.1.4 การบรรเทาผลกระทบ	68
4.2 มาตรการอื่นตามอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อ จัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่น	71
4.2.1 มาตรการสร้างเสริมแรงจูงใจ	71
4.2.2 มาตรการทางการเงิน	74

4. มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชนิดพันธุ์ต่างถิ่น	75
1. มาตรการป้องกันการเข้ามาของชนิดพันธุ์ต่างถิ่น.....	76
1.1 ชนิดพันธุ์พืชต่างถิ่น	77
1.1.1 กรณีการนำเข้าโดยจงใจ.....	77
1.1.2 กรณีนำเข้าโดยไม่จงใจหรือลักลอบ.....	80
1.2 ชนิดพันธุ์สัตว์ต่างถิ่น.....	80
1.2.1 กรณีการนำเข้าโดยจงใจ.....	80
1.2.2 กรณีนำเข้าโดยไม่จงใจหรือลักลอบ.....	82
1.3 ชนิดพันธุ์ต่างถิ่นประเภทจุลินทรีย์	82
1.3.1 กรณีการนำเข้าโดยจงใจ.....	82
1.3.2 กรณีนำเข้าโดยไม่จงใจหรือลักลอบ.....	83
2. มาตรการควบคุมชนิดพันธุ์ต่างถิ่น	85
2.1 การควบคุมการแพร่กระจายทั่วไป	85
2.2 การควบคุมการแพร่กระจายในพื้นที่อนุรักษ์	86
3. มาตรการติดตามตรวจสอบ	89
4. มาตรการวิเคราะห์ความเสี่ยงและประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม.....	91
4.1 มาตรการวิเคราะห์ความเสี่ยง	91
4.2 มาตรการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม	93
5. มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน	95
5.1 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับชนิดพันธุ์ต่างถิ่น	96
5.2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม.....	98
6. มาตรการบรรเทาผลกระทบและเยียวยาความเสียหาย	98
6.1 มาตรการบรรเทาผลกระทบจากชนิดพันธุ์ต่างถิ่น.....	99
7. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่น.....	101
7.1 หน่วยงานตามพระราชบัญญัติ.....	103

7.2 หน่วยงานในการดูแลจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่นตามอนุสัญญา	
ความหลากหลายทางชีวภาพ	104
8. นโยบายในการดูแลจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่น.....	105
8.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 -2554)....	105
8.2 นโยบายรัฐบาล	106
9. สรุป.....	107
5. วิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายไทยเกี่ยวกับการจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่น.....	108
1. ปัญหาเกี่ยวกับเจตนารมณ์ของกฎหมายไทย	108
2. ปัญหาเกี่ยวกับมาตรการป้องกันการเข้ามาของชนิดพันธุ์ต่างถิ่น.....	112
3. ปัญหาเกี่ยวกับมาตรการควบคุมชนิดพันธุ์ต่างถิ่น	115
4. ปัญหาเกี่ยวกับมาตรการติดตามตรวจสอบ.....	118
5. ปัญหาเกี่ยวกับมาตรการวิเคราะห์ความเสี่ยงและ	
ประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม	119
5.1 มาตรการวิเคราะห์ความเสี่ยง	120
5.2 มาตรการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม	121
6. ปัญหามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน	
และการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	123
7. ปัญหามาตรการบรรเทาผลกระทบและเยียวยาความเสียหาย	124
8. ปัญหาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่น.....	126
6. บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	128
1. บทสรุป.....	128
2. ข้อเสนอแนะ.....	131

บรรณานุกรม	135
ภาคผนวก	
ก. หลักการแนวทางสำหรับการป้องกันการเข้ามาและบรรเทาผลกระทบ ของชนิดพันธุ์ต่างถิ่น.....	145
ข. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ.....	151
ค. คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานชนิดพันธุ์ต่างถิ่น.....	154
ประวัติการศึกษา.....	157